

eller at det kan antages, uden at man geraader i en stor Mængde Uoverensstemmelse i Lovgivningen. Det er vel anført, at Raad, som gives ved Pressens Hjælp til en Forbrydelse, have en mindre Betydning, end Raad, som paa anden Maade ere givne, derved, at de faae Offentlighed, og at man ved Hjælp af denne Offentlighed ogsaa vil være istand til at anvende Modbestræbelser. Men herom skal jeg tillade mig at anmærke, at dette er næsten umuligt at tænke sig, at under sædvanlige Forhold, hvor der er nogenlunde Rolighed i det borgerlige Samsfund, Nogen skulde gjennem Pressen umiddelbart raade til Attentater mod Kongen eller til at fuldfæste Forsætningen. Den, der vilde gjøre dette, vilde snarere egne sig til at overantvordes sine Frænder i Forvaring. Men, hvad man dog kan tænke sig, er, at i bevægede Tider, i Egne, hvor der er en stærk Bevægelse, kan der udkomme saadanne Skrifter, som ikke blot ved Boghandelen sættes i Circulation, men hurtigt omdeles rundt omkring, hvoraf derfor maaskee slet ikke noget Exemplar vilde blive afgivet til vedkommende Dyrighed, om ogsaa Saadant befales, og at saadanne Skrifter kunde lede den bevægede Mængde til at foretage saadanne Handlinger, som de omhandlede. Jeg seer heller ikke, at man kunde undgaae det Resultat, at, naar dette gjælder om Forbrydelse ved Hjælp af Pressen, maatte det ogsaa gjælde, naar Nogen udøvede Forbrydelse paa anden Maade, og den ærede Ordfører har endogsaa paaberaabt sig, at der netop ingen Anomalie vil opstaae, fordi § 19 medfører, at ogsaa den, der ved mundtlige Raad havde virket til Forbrydelse, maatte nyde godt af den Formildelse, der er givet i Presseloven. Men jeg maa herved gjøre den Bemærkning, at der ikke blot er Tale om Medvirkning ved Ord, men ogsaa ved Gjerninger, der meget ofte ere forbundne med Medvirkning i Ord. Hvor Nogen har medvirket ved Raad, Betsledning, Anviisning o. s. v., er det almindeligt, at Ord og Handling ledsage hinanden og udgjøre et sammenhængende Hele, og det kan vist ikke gavne at lade den hele Medvirkning, som er skeet gjennem Ord, bortfalde eller idetmindste nedsette den, saaledes at den ikke kunde medføre den for Medvirkningen fast-

satte Straf, men at derimod de øvrige Handlinger, der ledsage dem og staae i nøie Forbindelse dermed, skulde have denne Virkning. Jeg troer derfor, at det aldeles ikke gaaer an at affasse Livsstraffe for den, som udgiver oprørste Skrifter, navnlig, naar disse Skrifter have et virkeligt Oprør til Virkning, undtagen man paa samme Tid ogsaa maatte affasse Straf for de øvrige Gjerninger, hvorved en saadan Forbrydelse maatte fuldbyrdes. Nu indrømmer jeg vel, at, hvad man anfører til Bedste for en politisk Forbrydelse, i en vis Grad kan have sin Sandhed, og at den ikke altid er fremkaldt af slette Motiver, ja at det endog kan være i og for sig roesværdige Bevægelse, hvoraf den Paagældende har ladet sig forlede, men her er dog en Forbrydelse, hvorved hele Statssamfundet angribes, og hvorimod Staten maa værne sig med al den Kraft, hvoraf den er i Besiddelse. Det er ogsaa vist, at de store politiske Forbrydelse i Almindelighed i deres Udførelse staae i Sammenhæng med andre Forbrydelse, som for en stor Deel allerede i og for sig selv høre til det største Slags, thi de staae ofte i Forbindelse med Mord, Mordbrand og andre meget grove Forbrydelse. Jeg troer saaledes, at det paa ingen Maade er muligt at affasse Livsstraf for disse Forbrydelse enten i Almindelighed eller for dem, der gjennem trykte Skrifter fremvirke de deslige Forbrydelse, uden at gjøre Omvæltninger i den hele Straffelovgivning. Jeg troer imidlertid, at man maaskee gjorde bedre, naar man, istedetfor at give en særlig Bestemmelse derom i Presseloven, blot i Almindelighed, som allerede anført, vilde fastsætte, at der med Hensyn til de ei i Presseloven særligt omhandlede Forbrydelse burde, naar de forøves ved Pressens Hjælp, forholde sig efter de almindelige Love. Det vil, troer jeg, endog være passende med Hensyn til, at det dog vistnok er et ganske sjældent og næsten u hørt Tilfælde, at Forbrydelse af det omhandlede Slags virkelig begaaes ved Hjælp af Pressen, og at det, som sagt, ikke let kunde tænkes uden under ganske extraordinaire Omstændigheder. Det synes derfor at være meget bedre, at en saadan Bestemmelse bortfalder i Presseloven, naar denne blot ikke affattes saaledes, at den ude-